

Hugo Bouter

U moet opnieuw geboren worden

“Jezus antwoordde en zei tot hem: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het Koninkrijk van God niet zien. Nikodemus zei tot Hem: Hoe kan een mens geboren worden als hij oud is? Kan hij soms voor de tweede keer in de schoot van zijn moeder ingaan en geboren worden? Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan. Wat uit het vlees geboren is, is vlees; en wat uit de Geest geboren is, is geest. Verwonder u niet dat Ik u gezegd heb: U moet opnieuw geboren worden”.

Johannes 3:3-7

Van boven geboren

De nieuwe geboorte, die het beginpunt is van ons leven als christen, is een absolute noodzaak. Hij vloeit voort uit een goddelijk 'moeten', zoals de Heer Jezus benadrukt tegenover Nikodemus. Zonder de nieuwe geboorte kan men het Koninkrijk van God niet zien en niet binnengaan (Joh. 3:3, 5). Want we zijn allemaal zondaars van nature, afstammelingen van een gevallen Adam, en we moeten volledig worden vernieuwd om geschikt te zijn voor Gods heilige tegenwoordigheid. U *moet* opnieuw geboren worden: het geldt voor mij, het geldt voor u! Dit is niet iets waarover wij ons moeten verwonderen, zoals Nikodemus dat blijkbaar deed. We hebben zonder meer behoefte aan dit nieuwe leven, dat vanuit een geheel nieuwe bron afkomstig is en dat hemels en goddelijk van aard is. Het leven dat wij van nature bezitten is verdorven door de zonde, en daarom moeten wij *opnieuw* geboren worden. Het Griekse woord betekent ook 'van boven'. Wij moeten nieuwe

schepselen worden, die gevormd zijn naar het beeld van de laatste Adam, d.i. Christus, de Mens uit de hemel.

Hoe kan een mens dan opnieuw geboren worden? Hoe ontvangen wij een nieuw hart en een nieuwe geest? De nieuwe geboorte is het gevolg van de werking van Woord en Geest, zoals de Heer Jezus hier uiteenzet in het nachtelijke gesprek met deze leraar van Israël. De profeten hebben erover gesproken, dit had Nikodemus moeten weten (vgl. Ezech. 36:25-27). Het is niet het doopwater dat ons nu reinigt, maar het water van het Woord van God, dat het onvergankelijke zaad is van het nieuwe leven (Joh. 13:10; 15:3; Ef. 5:26; 1 Petr. 1:23). De werkzaamheid van dit 'water' moet gepaard gaan met de werking van de Heilige Geest, die het Woord toepast op hart en geweten. De Heer zei: 'Ik zeg u: tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan' (Joh. 3:5). De nieuwe geboorte is het werk van Woord én Geest. Zodoende worden wij door zelfoordeel en belijdenis van schuld gereinigd van het kwaad geweten, en kan er nieuw leven uit God in ons worden geplant.

Het nieuwe leven dat door de Heilige Geest in ons wordt gewerkt, is leven van een nieuwe orde. Het wordt hier ook aangeduid met het woord 'geest'. De Heer zegt immers: 'Wat uit het vlees geboren is, is vlees; en wat uit de Geest geboren is, is *geest*' (Joh. 3:6). De opnieuw geborene heeft deel gekregen aan het leven van de laatste Adam, die 'een levendmakende geest' is (1 Kor. 15:45). Zo iemand is deelgenoot geworden van de goddelijke natuur (2 Petr. 1:4). En daardoor is hij ook geschikt gemaakt voor de inwoning van de Geest Zelf, zodat zijn lichaam een tempel van de Heilige Geest wordt genoemd (1 Kor. 6:19). De Heilige Geest die in ons woont nadat wij het evangelie van onze behoudenis hebben geloofd, getuigt met onze geest dat wij kinderen van God zijn (Rom. 8:16; Ef. 1:13).

Een goddelijk moeten

De grondslag van dit alles is het volbrachte werk van Christus op het kruis van Golgota, en daarop wijst de Heiland dan ook in Zijn gesprek met Nikodemus. *De noodzaak van de nieuwe geboorte bracht de noodzaak van het kruis met zich mee!* Want alleen daardoor kon al het oude worden weggedaan: onze zonden en de macht van de zonde, de dood en het oordeel. En alleen daardoor kon er ook iets *nieuws* aan het licht worden gebracht: vergeving, vrijpraak, vrijheid en eeuwig leven. Hiertoe moest Christus worden verhoogd aan het vloekhout der schande: 'En zoals Mozes de slang in de woestijn heeft verhoogd, zo *moet* de Zoon des

mensen verhoogd worden, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft' (Joh. 3:14-15).

Ook dit was dus een noodzakelijkheid! De Zoon des mensen *moest* verhoogd worden. Christus moest onze zonden dragen in Zijn lichaam op het hout, en Hij moest daar voor ons tot zonde worden gemaakt (2 Kor. 5:21; 1 Petr. 2:24). Alleen langs die weg kon Hij de macht van de dood en de satan tenietdoen, en leven en onvergankelijkheid aan het licht brengen (2 Tim. 1:10). Daarom dreigt het oordeel nu niet meer voor eenieder die met de opgestane Christus verbonden is (Rom. 8:1). Het oude is voorbijgegaan en de christen is een nieuwe schepping in Christus (2 Kor. 5:17). Maar dit alles is de vrucht van Zijn sterven, op grond waarvan nu alle hemelse zegeningen aan ons zijn bekendgemaakt en zijn geschonken (vgl. Joh. 3:12).

Het symbool uit Numeri 21, dat de Heer hier gebruikt als aanduiding van Zijn lijden, is ook bijzonder belangrijk. Want de verhoogde slang in de woestijn herinnert ons aan de oorsprong van onze ellendige toestand. Door de macht van de *slang* is de mens onderworpen aan zonde en dood (Gen. 3; Openb. 12:9). Maar doordat Christus voor ons is verhoogd aan het kruishout en daar in onze plaats tot zonde is gemaakt, is hieraan op radicale wijze een einde gemaakt, en wel voor eenieder die in het geloof op Jezus ziet. Door een blik op het kruis is er leven en heil! Door het sterven van Christus ben ik niet alleen verlost van mijn zonden, maar is er ook een streep gehaald door mijn zondige *bestaan*. De oude mens is met Christus gekruisigd (Rom. 6:6). Mijn oude zondaarsleven is beëindigd en *Christus* leeft nu in mij (Gal. 2:20).

Maar het kruis heeft niet alleen gevolgen van *persoonlijke* aard, er zijn ook *gemeenschappelijke* voorrechten en zegeningen. Allen die opnieuw geboren zijn, vormen nu samen een *eenheid*, en die is ook het gevolg van het feit dat Christus Zijn leven voor ons heeft afgelegd en het weer heeft genomen. Dat lezen we in Johannes 10. De eenheid van de verlostten wordt daar voorgesteld in het beeld van de ene kudde, onder aanvoering van de ene Herder. De kudde van Christus' schapen bestaat zowel uit gelovigen uit de Joden, alsook uit de volken, en de Heer zegt van deze laatsten: '(...) ook die *moet* ik toebrengen, en zij zullen naar Mijn stem horen' (Joh. 10:16). Het heil was weliswaar uit de Joden (Joh. 4:22), maar het kon niet beperkt blijven tot de Joden. Het was een noodzakelijk gevolg van Gods plan en van het lijden van de Messias, dat ook velen uit de volken opnieuw geboren zouden worden en bij de kudde zouden worden gevoegd die uit de Joodse schaapskooi zou worden geleid.

Oude Sporen 2015

U moet opnieuw geboren worden